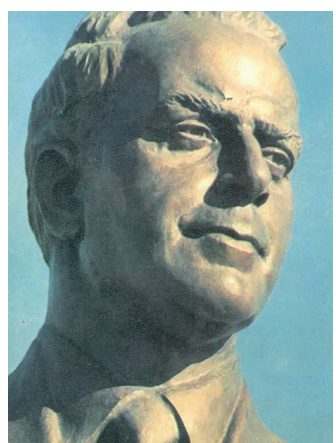

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

Dövlət başçısının növbəti ali tapşırığına uyğun olaraq...

Bax səh. 4

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

5 iyun
2024-cü il,
çərşənbə
№ 099 (6685)
Qiyməti
60 qəpik

Bizim sözüümüz imzamız qədər dəyərlidir!

İlham Əliyev: Tarixi bir gündür

İyunun 4-ü tariximizdə “Şahdəniz” müqaviləsinin imzalanması, həmçinin
yaşıl keçidlə bağlı təməlqoyma mərasimi ilə yadda qalacaq

BAKU
ENERGY
WEEK

BAKU
ENERGY
WEEK

ENERGY
WEEK

ENERGY
WEEK

ENERGY
WEEK

ENERGY
WEEK

Bax səh. 2

Vahid hədəflər uğrunda... Ortaq güc, ortaq uğur!

Bax səh. 6

1 milyard dollarlıq “yaşıl sərmayə”...

Ölkəmizdə start götürən Bakı Enerji Həftəsi elə açılış mərasimi çərçivəsində baş verən mühüm iqtisadi hadisələrlə yadda qaldı. Dünyanın ən nəhəng enerji şirkətlərindən biri olan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) “Masdar” şirkəti ilə müqavilələrin imzalanması “yaşıl enerji” hərəkatında yeni dalğa kimi diqqəti cəlb etməkdədir. Belə ki, “Masdar”la imzalanmış sazişlərə əsasən, Biləsuvarada 445 MVt, Neftçalada 315 MVt gücündə iki günəş elektrik stansiyası və Qaradağda 240 MVt gücündə bir külək elektrik stansiyasının inşası nəzərdə tutulur. Ümumi sərmayə dəyəri 1 milyard dollar məbləğində qiymətləndirilən 3 layihənin təməlinin atılması bərpaolunan enerji sektorunda böyük sərmayə bumunun nümunəsi hesab edilə bilər. Bu layihələr ölkənin “yaşıl enerji”...

Bax səh. 4

Bax səh. 4

Ətraf mühitin qorunması naminə...

İnsanların formalaşmasında, yetkinləşməsində təbiətin, ətraf mühitin böyük əhəmiyyəti və təsiri var. Bu baxımdan ətraf mühitin qorunması, təbiətə qayğı ümumxalq işidir. Bu işi həyata keçirməkdə bütün vətəndaşlar iştirak etməlidir.

Ətraf mühitin mühafizəsi qlobal bir anlayışdır və bu anlayış zamanın tələbi ilə yaranıb. Vaxtilə təbiətə, onun sərvətlərinə nizamızsız və sarsıdıcı həmlələr bəşəriyyəti dilemma qarşısında qoydu. İnsan həm təbiətdən istifadə etməli, həm də onu qorumaqdadır. Ətraf mühitin qorunması, təbii sərvətlərdən düzgün və səmərəli istifadə edilməsi beynəlxalq ələmdə dövlət səviyyəsində duran tələblər sırasına daxildir. Əhali artımı, resursların kifayət etməməsi, hətta tükənməsi amilləri həyəcan doğurmağa başlayanda əvvəlcə buna...

Bax səh. 5

Rifaha və əməkdaşlığa töhfə verən ortaq layihələr...

Ölkəmizdə Yaşıl Enerji Həftəsinə qatılan Türkiyənin energetika naziri Alparslan Bayraktar bildirib ki, Azərbaycan və Türkiyə arasında enerji sahəsində əməkdaşlığı bütün dünyada təqdir olunur və tərəflər regiona, xüsusilə də Avropanın enerji təhlükəsizliyinə və neft bazalarının daha balanslı olmasına töhfə verir. İki qardaş ölkənin ortaq enerji layihələri olan Bakı...

Bax səh. 5

ABŞ-dan dəstək təklifi...

Cənubi Qafqaz regionunda sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması beynəlxalq birliyin diqqət mərkəzindədir. Yeni mərhələdə bölgədə sabitlik və əməkdaşlıq mühitinin formalaşması üçün Azərbaycanla Ermonistan üçün sülh müqaviləsinin imzalanması vacibdir. Azərbaycan dövləti regionun gələcəyi naminə qarşı tərəfə beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanan sülh sazişini imzalamağı təklif edib. Uzun müddətdir ki, tərəflər sülh sazişi layihəsini müzakirə edir. Sonuncu dəfə bununla bağlı xarici işlər nazirləri arasında görüş 10-11 may tarixlərində Qazaxıstanın Almatı şəhərində gerçəkləşib...

Bax səh. 4

“Troya atı” Avropa Məhkəməsi yolunda...

Gürcüstanda “Xarici təsirin şəffaflığı haqqında” qanunun qəbulu ilə başlanan siyasi qalmaqal səngimək bilmir. Bir neçə gün öncə, mayın 28-də Gürcüstan parlamentinin prezident Salome Zurabişvilinin qanuna təbiiq etdiyi vetonu ləğv etməsi isə yeni siyasi mənzərə formalaşdırıb. Xatırladaq ki, mayın 28-də keçirilən səsvermədə qanunun lehinə 84, əleyhinə isə 4 deputat səs verib. Parlamentin gərgin keçən iclasında hətta insident də qeydə alınıb - “Gürcü arzusu”nun...

Bax səh. 5

Macarıstanın səsvermə hüququ ləğv edilərsə...

Avropa İttifaqı Macarıstana yönəlik “sanksiya hədəsi”ni yenidən aktuallaşdırır. Məlumdur ki, Al Ukrayna ilə üzlüklə bağlı danışıqları iyulun 1-dək sürətləndirmək istəyir. Bunun...

Bax səh. 7

Fransa iqtisadi problemlər burulğanında...

Bax səh. 6

Dünya yeni təhdid qarşısında...

Bax səh. 5

Bizim sözümüz imzamız qədər dəyərlidir!

İlham Əliyev: Tarixi bir gündür

İyunun 4-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı Ekspo Mərkəzində Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində ke-

çirilən 29-cu Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz - "Caspian Oil&Gas" və 12-ci Xəzər Beynəlxalq Energetika və Yaşıl Enerji - "Caspian

Power" sər-gilərinin açılışında iştirak edib. Tədbirdə 37-dən çox ölkədən 300-dək şirkət iştirak edib.

AZƏR-TAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı açılış mərasimində çıxış edib.

İyunun 4-ü tariximizdə "Şahdəniz" müqaviləsinin imzalanması, həmçinin yaşıl keçidlə bağlı təməlqoyma mərasimi ilə yadda qalacaq

30 il əvvəl və bu gün...

Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin otuz il bundan əvvəl 1994-cü ildə fəaliyyətə başlayaraq, Azərbaycanın enerji sektoruna birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsində mühüm rol oynadığını söyləyən Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, o vaxtdan bəri bu tədbir daha böyük tədbirə çevrilib və enerji siyasətinin bütün əsas səqmentlərini - neft, qaz, kəşfiyyat və hasilat, emal və nəqliyyatı və əlbəttə ki, yaşıl enerjini əhatə etdiyinə görə indi onun adı Bakı Enerji Həftəsidir.

"Otuz il bundan əvvəl Azərbaycan, əlbəttə ki, başqa bir ölkə idi. Biz müstəqillik yolunda ilk addımlarımızı atdıq və bu, çətinliklər, çağırışlar və faciəvi hadisələrlə dolu olan bir dövr idi" - deyən dövlətimizin başçısı Azərbaycanın müstəqillik illərinin əvvəllərində yaşamış böhrandan, Ermənistanın təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizə yaxının işğalından söz açıb: "Hə-

min dövrdə adambaşına düşən məcburi köçkünlərin sayına görə biz bəlkə də dünyada birinci yerdə idik və ya birincilərdən biri idik. Hər səkkiz nəfərdən biri məcburi köçkün idi. Bu, həqiqətən də çətin dövr idi və biz humanitar fəlakətlə üzləşdik. İrəliyə getmək üçün yol yalnız investisiyaların cəlb edilməsindən ibarət idi, lakin Azərbaycan çox riskli ölkə hesab olunurdu. Söhbət təkcə Birinci Qarabağ müharibəsi və işğaldan yox, həm də daxili münaqişələrdən gedir. Həmin dövrlərdə ölkəmizdə elektrik enerjisi və təbii qaz qıtlığının olduğunu xatırladan Prezident İlham Əliyev 1993-cü ilin Azərbaycan üçün dönüş nöqtəsi olduğunu vurğulayıb: "Heydər Əliyevin 1993-cü ilin oktyabrında Prezident seçilməsi ölkənin tarixində yeni səhifə açdı və söhbət təkcə ölkənin enerji səqmentindən getmir. İrəmiqyaslı iqtisadi islahatlar, yeni demokratik Konstitusiyanın qəbul edilməsi, senzuranın ləğvi və əlbəttə ki, iqtisadiyyatımızın ən cəlbədic

sektoru olan enerji sektoruna investisiyaların cəlb etmək cəhdləri.

Bu tədbir, əslində, ölkənin potensialının ilk beynəlxalq təqdimatı idi. Artıq qeyd edildiyi kimi, birinci Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin keçirilməsindən bir neçə ay sonra - 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Bu da ölkənin transformasiyasında dönüş nöqtəsi oldu. Biz investorlarımızla çox məhsuldar münasibətlər qura bildik. Məhz bunun nəticəsidir ki, BP şirkəti otuz ildir bizim strateji tərəfdaşımızdır və bundan sonra da ən azından otuz il ərzində strateji tərəfdaşımız olaraq qalacaq. 1994-cü ildə Birləşmiş Krallıqdan BP və ABŞ-dən "Amoco" beynəlxalq neft şirkətləri konsorsiumuna rəhbərlik edirdilər və onlar bizə etibar etdilər.

Dediym kimi, bura çox riskli bir ölkə idi, investorlar həmişə siyasi çətinliklərə və geosiyasətə qarşı həssasdırlar. Lakin onlar hökumətə və xalqa etibar etdilər. Qeyd etdiyim kimi, SOCAR və yaradılmış konsorsium arasında çox etibarlı əməkdaşlıq var idi".

Azərbaycan təbii qazına ehtiyacı olan bir neçə əlavə ölkə ilə danışıqların aktiv fazası gedir

4 iyun tarixinin, sadəcə, iyirmi il bundan əvvəl neft və qaz sərgisində "Şahdəniz" müqaviləsinin imzalanması ilə yadda qalmayacağını söyləyən dövlətimizin başçısı bəyan edib ki, bu tarix, həmçinin qaradaş BƏƏ-dən olan "Masdar" şirkəti tərəfindən inşa ediləcək üç günəş və külək enerjisi elektrik stansiyalarının təməlqoyma mərasiminin keçirilməsi ilə də yadda qalacaq: "Bu, Azərbaycanın və onun beynəlxalq tərəfdaşlarının qazıntı yanacağının bərpaolunan enerji resurslarına transformasiyasını nümayiş etdirir və qazıntı yanacağının uzun illər ərzində təkcə bizim üçün yox, həm də tərəfdaşlarımız üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edəcəyini bildirir.

Beləliklə, "Şahdəniz" Azərbaycanda qaz qıtlığına son qoydu. Çünki ondan əv-

vəl biz təbii qazı idxal edirdik, indi onu ixrac edirik və bizim ixracımız artır, çox güman ki, bu il 24 milyard kubmetrdən artıq olacaq. Səkkiz ölkə Azərbaycandan qaz alır və Azərbaycan qaz təchizatında etibarlı tərəfdaş olduğunu bir çox ölkələrə sübut etdi. Bir neçə ay bundan öncə keçirilmiş Cənub Qaz Dəhlizinin Məşvərət Şurasının toplantısında Avropa Komissiyası Azərbaycanı ümum-Avropa qaz təchizatçısı adlandırdı və bu, həqiqətdir. Çünki bizim təbii qazı alan səkkiz ölkədən altısı Avropa ölkəsidir. Qaz təchizatımızın coğrafiyası, əlbəttə ki, artacaq. Hazırda öz enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Azərbaycan təbii qazına ehtiyacı olan bir neçə əlavə ölkə ilə danışıqların aktiv fazası gedir".

Enerji təhlükəsizliyi milli təhlükəsizliyin ayrılmaz hissəsidir

Prezident çıxışında vurğulayıb ki, enerji təhlükəsizliyi milli təhlükəsizliyin ayrılmaz hissəsidir, idxaldan asılı olan ölkələr, əlbəttə ki, ən etibarlı və uzunmüddətli tərəfdaşlar və müqavilələr axtarır: "Onlar Azərbaycanın simasında məhz bunu əldə edirlər. Bizim sözümüz imzamız qədər dəyərlidir. Son 30 il ərzində imzalanmış bütün müqavilələr tam şəkildə icra olunub. Onların hamısı parlament tərəfindən ratifikasiya

olunub və qanun şəklində imzalanıb. Orada bir söz belə dəyişilməyib. Bu etibar onilliklər ərzində qazanılıb. Bunun nəticəsidir ki, biz bu gün bərpaolunan enerji sahəsində növbəti sürətli inkişafın şahidiyik".

Ötən ilin oktyabrında "Masdar" şirkətinin 230 meqavat gücündə günəş elektrik stansiyasını istifadəyə verdiyini xatırladan Prezident bildirib ki, indi daha 1 qıqavat enerji həcmi əlavə edilir: "Hazırda iki layihə işlənilməkdədir - onlardan biri inşaat mərhələsindədir, digərinin tikintisi isə tezliklə başlanacaq. Bununla da Azərbaycanın bərpaolunan enerji potensialı 2 qıqavata yaxın olacaqdır. Buraya təkcə günəş və külək enerjisi daxildir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə hidroelektrik stansiyalarla bağlı gördüyümüz işləri əlavə etsək görürük ki, 2027-ci ilədək 2 qıqav-

Azərbaycanın bərpaolunan enerji potensialı 2 qıqavata yaxın olacaq

vat həcmində bərpaolunan enerjinin əldə edilməsi tamamilə real hədəfdir. Bir daha təkrar edirəm ki, bu, sadəcə, başlanğıcdır".

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun azad olunmuş ərazilərinin nəhəng hidroelektrik potensialı olduğunu bəyan edən dövlətimizin başçısı 2020-ci ilin noyabrında həmin ərazilər azad edildən

sonra orada 270 meqavat həcmində hidroelektrik stansiyaların istifadəyə verildiyini xatırladıb və qeyd edib ki, 3-5 il ərzində bu rəqəm 500 meqavata çatacaq - beləliklə, bərpaolunan enerjinin 1 qıqavat həcmi bizə yarım milyard kubmetr qaza qənaət etməyə imkan verəcək ki, bazarın bu qaza ehtiyacı var və bu ehtiyac davam edəcək.

BƏƏ-nin bizə ötürdüyü miras olduqca dəyərlidir

il sonra Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi etməsi heç də təsadüf deyil" - deyən dövlətimizin rəhbəri bildirib ki, BƏƏ-nin bizə ötürdüyü miras olduqca dəyərlidir. Prezident söyləyib ki, bu, asan iş deyil, lakin biz buna hazırıq: "Dəfələri dediyim kimi, neft və qaz ehtiyatlarına sahib olduğumuza görə bizi heç kəs günahlandıra bilməz. Bunu bizə Allah yetirib. Bizim işimizə bu ehtiyatların mövcudluğu əsasında deyil, onlardan hansı şəkildə istifadə etdiyimizə görə qiymət verilməlidir. Biz bu sərvəti müxtəlif vəsaitlərlə cəmiyyətə yönəltmişik, biz inklüziv cəmiyyət qura bilmişik, biz yoxsulluğu 50 faizdən 5 faizə endirib, biz xarici borcumuzu təxminən 100 faizdən 7,7 faizə endirməyə müvəffəq olmuşuq".

"Hesab edirəm ki, BƏƏ-dən bir

İqlim dəyişikliyi hər bir ölkə üçün çağırışdır

Azərbaycanda iqlim dəyişikliyindən söz açan dövlətimizin başçısı deyib ki, Xəzər dənizinin iç-dən-ilə geri çəkildiyinin şahidi oluruq və bunun səbəbi iqlim dəyişikliyi və insanların qeyri-rasional fəaliyyətidir: "Çünki Xəzər dənizini qidalandıran mənbə çaylar sərhədlərimizin hüdudları kənarındadır. Bizim bununla bağlı məsuliyyətimiz sifra bərabərdir və heç bir ciddi tədbirlər görülməzsə, biz böyük bir fəlakətlə üzləşəcəyik. Biz dənizi əlavə su həcmi ilə təmin etmək üçün yeni bəndlər və su toplanması üçün anbarlar inşa edirik. Lakin Xəzər dənizini qidalandıran əsas mənbələr Azərbay-

canda deyil. İqlim dəyişikliyi hər bir ölkə üçün çağırışdır". Prezident bildirib ki, Azərbaycan BƏƏ və növbəti COP-a ev sahibliyi edəcək Braziliya ilə birlikdə "Troyka" təsis edib, Qoşulmama Hərəkatının keçmiş sədri qismində 120 ölkə ilə birlikdə bu təsisatı Avropa İttifaqı arasında körpülərin qurulmasına çağırır: "Avropa İttifaqına 10 üzv dövlət ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında bəyannamə imzalanıb. Biz hazırda inkişafda olan kiçik ada dövlətləri ilə fəal işləyirik. Onların dəstəklənməsi məqsədilə xüsusi fondun yaradılmasını

planlaşdırırıq".

Ölkəmizin beynəlxalq ictimaiyyətin müxtəlif komponentləri arasında körpülər qurmağa çalışdığını vurğulayan dövlətimizin başçısı bildirib: "Hesab edirəm ki, COP29 çərçivəsində maliyyə məsələləri ilə yanaşı, əldə edə biləcəyimiz ən böyük nəticə qarşılıqlı ittihamlara son qoyulması olacaqdır. Biz baş verənlərə görə bir-birimizi günahlandırmağı dayandırmalı, söylərimizi səfərbər etməli, iddialardan əl çəkməli və diqqətimizi övladlarımız və nəvələrimizin yaşamağa davam edəcəyi bu planetdəki həyatla bağlı gündəliyimizə yönəltməliyik".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin sənaye və qabaqcıl texnologiyalar naziri Sultan Əhməd Əl Cabir tədbir çərçivəsində Neftçala, Biləsuvar Günəş elektrik stansiyalarının və Abşeron-Qaradağ Külək Elektrik Stansiyasının təməlini qoyublar.

Sonra dövlətimizin başçısı sərgilərlə tanış olub.

Əməkdaşlığımız daha da genişlənəcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 4-də Türkiyə Respublikasının energetika və təbii sərvətlər naziri Alparslan Bayraktarı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində keçirilən 29-cu Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz və 12-ci Xəzər Beynəlxalq Energetika və Yaşıl Enerji sərgilərinin önəmi qeyd edildi.

Dövlətimizin başçısı 1996-cı il iyunun 4-də “Şahdəniz” yatağına dair Sazişin imzalandığını xatırlayaraq, məhz bu gün Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR ilə Türkiyənin BOTASŞ şirkəti arasında təbii qaz təchizatı, nəqli və tranziti sahəsində bir sıra müqavilələr imzalanmasının böyük önəm daşdığını dedi.

Alparslan Bayraktar qeyd etdi ki, Azərbaycan və Türkiyə dövlət başçıları arasında liderliyi ilə ölkələrimiz bir çox mühüm layihələr həyata keçirib və əməkdaşlığımız genişlənir. O, xüsusilə enerji sahəsinə toxunaraq, Türkiyə Petroları (TPAO), BOTASŞ və SOCAR-ın əməkdaşlığının həm Türkiyənin daxili bazarı, həm də sənayesinin inkişafı üçün əhəmiyyətini vurğuladı. Qonaq SOCAR-ın Türkiyədə böyük sərmayə olduğunu deyərək, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin qarşada ölkədəki fəaliyyətini məmnunluq hissi ilə qeyd etdi. O, Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın roluna toxundu.

Alparslan Bayraktar ölkəmizin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük inkişafa nail olduğunu deyərək, Azərbaycanın enerji, o cümlədən bərpaulunan enerji sahəsində də uğurlar qazandığını qeyd etdi, ölkələrimizin bu istiqamətdə əməkdaşlığının bundan sonra

də genişlənməsinə əminliyini bildirdi.

Qonaq Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin iştirakı ilə ötən il Naxçıvanda Azərbaycanda və Türkiyədə bərpaulunan enerji mənbələrindən istehsal edilən elektrik enerjisinin ötürülməsi sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun imzalanmasının və İğdır-Naxçıvan qaz xəmərinin təməlinin qoyulmasının önəmini bir daha qeyd etdi və bu layihənin 2024-cü ildə yekunlaşacağına ümidvar olduğunu dedi.

Dövlətimizin başçısı Türkiyə Prezidentinin bugünkü tədbirlə bağlı məktubuna görə minnətdarlığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev İğdır-Naxçıvan qaz xəmərinin təməlinin qoyulmasından qısa müddət sonra Naxçıvanda boru xəmərinin hazır vəziyyətdə olacağını məmnunluqla qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı bu layihənin Naxçıvanın elektrik enerjisi istehsalı və təbii qazla təchizatı baxımından çox önəmli layihə olduğunu dedi.

Enerji sahəsində əməkdaşlığımızın geniş

gündəliyə malik olduğunu qeyd edən Azərbaycan Prezidenti bu gündəliyin təbii qaz, neft, bərpaulunan enerji növləri, Türk Petrolarının SOCAR ilə birlikdə başqa ölkələrdə birgə fəaliyyəti və digər sahələri əhatə etdiyini vurğuladı.

Ölkələrimiz arasında enerji sahəsində nəhəng layihələrin həyata keçirildiyini deyən dövlətimizin başçısı Azərbaycan-Türkiyə birliyinin bütün sahələrdə olduğu kimi, enerji məsələsində də özünü göstərdiyini qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev hazırda Azərbaycan təbii qazının Türkiyə ərazisindən 8 ölkəyə ixrac edilməsinin əhəmiyyətinə toxundu və bu sahədə əməkdaşlığın gələcəkdə daha da genişlənməsinə əminliyini bildirdi.

Ölkəmizin inkişafında yeni mərhələ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 4-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin sənaye və qabaqcıl texnologiyalar naziri Sultan Əhməd Əl-Cabiri qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini qeyd edərək, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyanın bu ilin əvvəlində Azərbaycana rəsmi səfərinin əhəmiyyətinə toxundu. Prezident İlham Əliyev bu gün Neftçala, Biləsuvar Günəş elektrik stansiyalarının və Abşeron-Qaradağ Külək Elektrik Stansiyasının təməlinin qoyulmasını dostluq və qarşılıq münasibətlərimizin nümayişi kimi dəyərləndirdi. Dövlətimizin başçısı təməlqoyma mərasiminin iyunun 4-də keçirilməsinin rəmzi xarakter daşdığını deyərək, məhz 1996-cı ilin bu günündə “Şahdəniz” yatağına dair sazişin imzalandığını qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti günəş və külək stansiyalarının təməlinin qoyulmasının təkcə enerji sahəsində deyil, ümumilikdə, ölkəmizin inkişafında yeni bir mərhələ olacağına əminliyini bildirdi.

Dövlətimizin başçısı əməkdaşlığımızın genişlənməsində şəxsən Prezident Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyanın və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Hökumətinin verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirdi. Prezident İlham Əliyev bərpaulunan enerji sahəsində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycanla əməkdaşlıq etməsinin önəmini vurğuladı, qazıntı yanacağı layihələri və COP29 ilə bağlı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirdi. Azərbaycan Prezidenti bütün bunların ölkələrimiz arasında güclü tərəfdaşlıq işinə xidmət etdiyini və dostluq əlaqələrimizin göstəricisi olduğunu dedi.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin sənaye və qabaqcıl texnologiyalar naziri Prezident İlham Əliyevin qəbulunda

məd bin Zayed Əl Nəhyanın və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Hökumətinin verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev bərpaulunan enerji sahəsində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycanla əməkdaşlıq etməsinin önəmini vurğuladı, qazıntı yanacağı layihələri və COP29 ilə bağlı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin

verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirdi. Azərbaycan Prezidenti bütün bunların ölkələrimiz arasında güclü tərəfdaşlıq işinə xidmət etdiyini və dostluq əlaqələrimizin göstəricisi olduğunu dedi.

Sultan Əhməd Əl-Cabir Bakıya səfərindən, 29-cu Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz və 12-ci Xəzər Beynəlxalq Energetika və Yaşıl Enerji sərgilərində iştirak və burada çıxış etməsindən, həmçinin təməlqoyma mərasimində iştirakından böyük məmnunluq hissi keçirdiyini vurğuladı. Qonaq qeyd etdi ki, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti həmişə bildirir ki, o, ölkələrimiz arasında tərəfdaşlıq əlaqələrini daha da möhkəmləndirmək əzmindədir. Sultan Əhməd Əl-Cabir ölkəsinin daim Azərbaycan ilə bir yerdə olacağını dedi.

Vahid hədəflər uğrunda... Ortaq güc, orta q u qur!

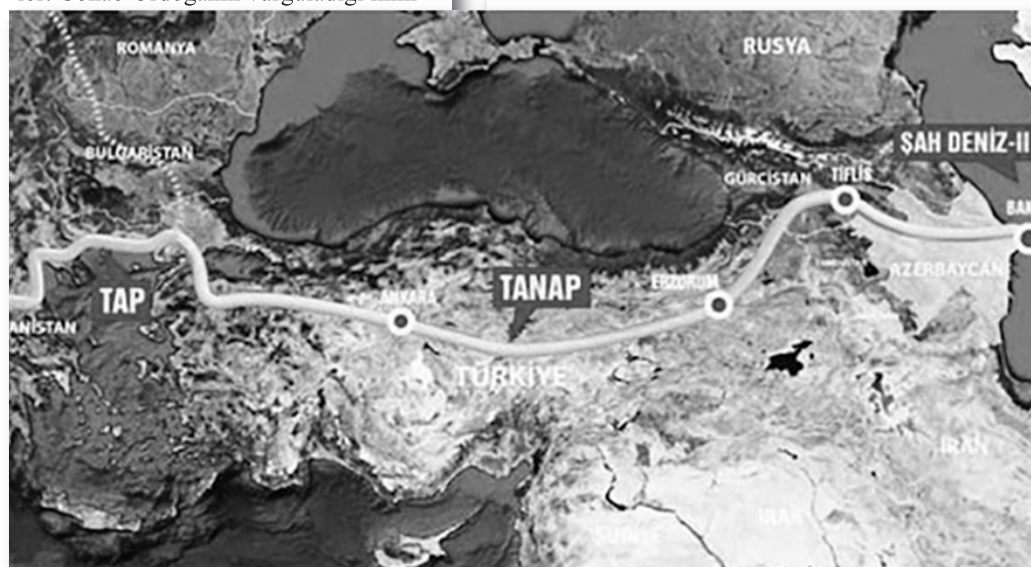
Azərbaycan və Türkiyənin möhkəm iqtisadi sütunlar üzərində inkişaf etdirdiyi birgə regional layihələr təkcə bu iki qarşada ölkənin iqtisadi-siyasi taleyini deyil, ümumilikdə Avrasiyanın geoiktisadi obrazını yenidən müəyyən edir. Bölgənin a qar ölkələri kimi trans-enerji və trans-ənəqliyyat ideyalarını gerçəyə çevirən Türkiyə-Azərbaycan aramsız qəti səyləri nəticəsində regionun enerji təhlükəsizliyi

sizliyi və dünyanın bir çox dövlətlərinin enerji təminatları da etibarlı və dayanıqlı zamanət alır. Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ölkəmizdə dünən işə başlayan Bakı Enerji Həftəsi iştiraklarına ünvanladığı məktubunda bu strateji faktorları görmək mümkündür.

Türkiyə Prezidentinin müraciəti iqtisadi və siyasi əhəmiyyətinə görə, bir ne-

çə aspektdən mühüm əhəmiyyət kəşb edir. İlk növbədə, Azərbaycan-Türkiyə qarşılıqlı iqtisadi-siyasi rəmzinə ifadə edir. Cənab Ərdoğan hər sahədə olduğu kimi, energetika sahəsində Türkiyə və Azərbaycanın yüksək səviyyədə davam edən əməkdaşlığının ölkələrimiz və regionumuz üçün strateji əhəmiyyət daşdığına diqqət cəkərək vurğulayır ki, qarşısalınmaz iradə sayəsində hər iki dövlət

hüm irəliləyiş əldə etdiyini vurğulayaraq Milli Uzunmüddətli Enerji Planı üzrə 2053-cü ilə qədər “xalis sıfır” hədəfinə nail olmaq öhdəliyinə də diqqət cəkib. Bu, “yaşıl enerji”yə keçid strategiyasının icrasına xüsusi önəmin ifadəsi olmaqla, Azərbaycanın da eyni orta q baxışları ilə üst-üstə düşür. Türkiyə və Azərbaycanın “yaşıl enerji” siyasətinin də vahid və əlaqələndirilmiş bir formatda yürüdüldüyünü göstərir və bu müstəvidə də bir-birinə kömək prinsipinə sadıqlıq göstərilir. Cənab Ərdoğanın vurğuladığı kimi

Türkiyə COP29-un keçirilməsində Azərbaycana istənilən yardımı göstərməyə hazırdır. Eyni zamanda, azad edilmiş ərazilərdə açılan yaşıl imkanlarla bağlı da eyni qərarlar qəbul edilir. Məktubda bəyan edildiyi kimi Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun “Yaşıl enerji zonası” elan edilməsi son dərəcə düzgün bir addımdır və Türkiyənin də maraqlarını ifadə edir.

Həmçinin, hər iki ölkə Mərkəzi Asiya-Xəzər-Avropa kabelinin formalaşmasında fəal tərəfdaş olmaqla həm ikitərəfli təmiz enerji proqramında əməkdaşlığın gələcək istiqamətlərini müəyyən edir, həm də “yaşıl türk ailəsi”ni bir araya gətirir.

Türkiyənin beynəlxalq daşımalarda məsafə və daşıma müddətinin qısaltdırılması təmin edəcək TransXəzər nəqliyyat koalisiyasında Mərkəzi Asiya dövlətlərinin bu sistemə inteqrasiyası üçün səylərinin birləşdirilməsi ehtiva olunur.

R.T.Ərdoğan Türkiyənin enerji təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsində mü-

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun “Yaşıl enerji zonası” elan edilməsi son dərəcə düzgün bir addımdır və Türkiyənin də maraqlarını ifadə edir

Bakı-Tbilisi-Qars: Ortaq Dəhliz, orta q u qur...

Türkiyə Prezidenti qeyd edib ki, Türkmənistan qazının ixracı artıq zaman məsələsidir və bu, Türkiyə və Azərbaycanın orta q u qur olacaq: “Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Ortaq Dəhliz üçün strateji önəmə malikdir. Enerji mənbələrin saxələndirilməsi üçün Azərbaycanla birgə çalışırıq. Naxçıvana qaz xəmərinin cəkilişini yaxın zamanda tamamlayacağıq”.

Yeri gəlmişkən, Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) və Türkiyənin dövlət neft-qaz şirkəti - BOTAS arasında energetika sahəsində imzalanmış sazişlər iqtisadiyyat və enerji sahələrində də strateji tərəfdaşlığın uğurla inkişafına yeni təkanverici ruh gətirəcək.

Məktubda bəyan edilən fikirlərdən də aydın olur ki, hər iki qarşada ölkənin Şər q vər arasında körpüyə çevrilməklə strateji mövqelərini və qərarlarının birgə müəyyən edir, bir addım atır, orta q güc nümayiş etdirir. Tərəflər arasında sual yaradacaq, yaxud ayrılıqda həll ediləcək məsələ yoxdur, dövlətlərimiz vahid mövqedən çıxış edir, bütün hökumət strukturları regional proseslərlə bağlı qarşılıqlı fəaliyyət göstərir, vahid hədəflər uğrunda addımlar atılır. Müasir dünya reallıqlarının meydana çıxmasından və bir çox tendensiyaaların yaranmasından asılı olma-yaraq, hər iki ölkə orta q maraqlardan çıxış edərək eyni hədəfə vurur. Türkiyənin dünyada hərbi, ideoloji, siyasi, iqtisadi gücünün özünün gücü kimi qəbul edən Azərbaycan öz imkan və resursları ilə bu potensialı birləşdirərək gücə qatır. Məhz bu səbəbdəndir ki, Türkiyə-Azərbaycan iqtisadi işbirliyi energetika və

Azərbaycan və Türkiyənin yaratdığı enerji mənzərəsi

Qarşada ölkələr Avropanın enerji təhlükəsizliyində birgə rol oynayır

Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum boru xəmərləri və Trans Anadolu Qaz Boru Xəməri (TANAP) kimi məqainfrastruktur investisiyalarını uğurla tamamlayıb. Xüsusilə də enerji arteriyaları son dövrlərdə global mühitdə meydana çıxan gərginliklər və ümidsizliklər fo-

nunda global enerji təchizatı təhlükəsizliyinə mühüm töhfələr verməkdədir. TANAP-ın onurğa sütununu təşkil etdiyi Cənub Qaz Dəhlizi isə Avropanın dördüncü təbii qaz arteriyası mövqeyində olmaqla, bu bölgənin həyati əhəmiyyət kəşb edən iqtisadi ritmini bərpa edib.

ABŞ Azərbaycanın global enerji landşaftındakı rolunu yüksək qiymətləndirir

bir sıra ölkələrinin inkişafında, habelə bu ölkələrdə enerji resurslarının diversifikasiyasında önəmli rola malikdir. “Mən Azərbaycanın global enerji landşaftındakı rolunu son dərəcə yüksək qiymətləndirdiyimi bildirmək istəyirəm” deyə vurğulayan ABŞ Prezidenti bu tədbirin enerji təşəbbüskarlığının nümunəsi olmaqla, noyabr ayında Bakının COP29-a ev sahibliyi etməsinin vacibliyini dərk etməyə imkan verəcəyinə əminliyini ifadə edib. Qeyd olunur ki, COP29 Azərbaycana həm global enerji təhlükəsizliyi, həm də neft-qaz təchizatı kimi məsələlərdə, həm də bərpa olunan enerji ixracında mühüm rol oynamağa və bu rolu daha da artırmağa imkan verir.

Azərbaycanın “yaşıl enerji” sahəsinə keçid etmək niyyətini yüksək qiymətləndirən Xəzər dənizinin malik olduğu önəmli

Azərbaycan xüsusilə də Avropa üçün global enerji təhlükəsizliyinin vacib elementidir. Xəzər dənizindən hasil olunan qaz Avropanın bir sıra ölkələrinin inkişafında, habelə bu ölkələrdə enerji resurslarının diversifikasiyasında önəmli rola malikdir

ropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas daşıqlarından biri olmasına diqqət cəkərək ölkəmizin etibarlı tərəfdaş kimi rolunu yüksək dəyərləndirib. “Azərbaycan xüsusilə də Avropa üçün global enerji təhlükəsizliyinin vacib elementidir. Xəzər dənizindən hasil olunan qaz Avropanın

“yaşıl enerji” potensialının neft və qaz ilə bərabər geniş ixrac potensialına malik resurs kimi önəmini xatırlatmaqla ABŞ rəhbəri ölkəmizin yaşıl mənbələrinin nəqlində də fəal və liderlik edəcəyinə inamını ifadə etmiş olur.

Yeganə BAYRAMOVA

ELBRUS CƏFƏRLİ

Yeganə BAYRAMOVA

ELBRUS CƏFƏRLİ

P. İSMAYILOV

“Troya atı” Avropa Məhkəməsi yolunda...

Gürcüstanda vəziyyət kritik hal alır

Gürcüstanda “Xarici təsirin şəffaflığı haqqında” qanunun qəbulu

ilə başlayan siyasi qalmaqal səngimək bilmir. Bir neçə gün öncə, ma-

yun 28-də Gürcüstan parlamentinin prezident Salome Zuraşvilinin qanuna təbiiq etdiyi veto nu ləğv etməsi isə yeni siyasi mənzərə formalaşdırıb. Xatırladaq ki, mayın 28-

də keçirilən səsvermədə qanunun lehinə 84, əleyhinə isə 4 deputat səs verib. Parlamentin gərgin keçən iclasında hətta insident də qeydə alınıb - “Gürcü arzusu”nun deputatı

İrma Zavradaşvili “Strategiya Aqmaşenebeli” partiyasının sədri Giorgi Vaşadzenin üzünə sən töküüb. Hadisə G.Vaşadze tribunada çıxış edərkən baş verib.

Yeni qanun parlament seçkilərinə hansı təsiri göstərə bilər?

Xüsusilə Qərbin diqqətində olan proses parlament seçkisi öncəsi real siyasi mənzərə üçün vasitə rolunu oynaya bilər. Belə ki, iki ay öncə GORBIN keçirdiyi sorğunun nəticələrinə görə, bu il oktyabrın 26-da baş tutacaq parlament seçkilərində cəmiyyəti iki partiyaya - “Gürcü arzusu” və “Vahid Milli Hərəkət”in qanunverici orqana düşmə ehtimalı ortaya çıxıb. “İmedi” telekanalının səfərişi ilə keçirilən sorğunun nəticələrinə görə, parlament seçkilərinin aprel-dəki “virtual səsverməsində” “Gürcü arzusu” - 60,4 faiz, “Vahid Milli Hərəkət” - 12,6 faiz, “Gürcüstan üçün Lelo” - 4,7 faiz, “Avropa Gürcüstanı” - 4,5 faiz, “Gürcüstan üçün” - 3,7 faiz “səs toplayıb”. Gürcüstanda parlament seçkiləri 2024-cü ildən partiyalar üçün 5 faizlik baryer təyin edib - seçkilər yeni, tam proporsional sistemlə keçiriləcək. Bu qərarın yeni dövr üçün ortaya çıxacaq siyasi mənzərəyə təsirlərini aradan qaldırmaq üçün “qollar çırmalı”.

Zuraşvili situasiyanı dəyişmək niyyətindədir

Beləliklə, Qərbin təsir imkanları yenidən işə düşür. Hətta “məğlubiyyət”lə barışmayan prezident Salome Zuraşvili də yeni müqavimət prosesi formalaşdırmaq niyyətindədir. Belə ki, Gürcüstanın 17 müxalifət partiyası ölkə başçısının “Gürcü Xartiyası” sənədini imza-

müəyyənləşdirilməsi prezidentlə kordinasiyalı şəkildə həyata keçiriləcək. Bu isə o deməkdir ki, qarşıdan gələn parlament seçkilərinə qədər Gürcüstanda yeni proseslərin başlanması istisna olunmur. Hətta bəzi siyasi mütəxəssislər yeni rəngli çevrilişlər və ya inqilablar

layıb. Bu barədə Gürcüstan Prezident Administrasiyası məlumat yayıb. Qeyd olunur ki, prezidentin təklif etdiyi xartiya “ölkənin Avropa yoluna qaytarılması” üçün fəaliyyət planını nəzərdə tutur. Sənədə əsasən hökumət vəzifələrinin

anonsu belə səsləndirilir. Bu fikirlər isə Qərbin aktiv şəkildə prosesə müdaxilə edənləri ilə əsaslandırılır. Təsəvvüfi deyil ki, Gürcüstan paytaxtında baş tutan kütləvi aksiyalarda tez-tez xarici ölkələrin millət parlamentlərinə, hətta nazir səviyyəsində dövlət rəsmilərinə “rast gəlir”. Bundan başqa, Qərb bu və ya digər şəkildə təsiretmə imkanlarından da istifadə edir. Baş nazir İrakli Kobaxidze edilməmiş sui-qəsd xəbərdarlığı, eyni zamanda sanksiya hədələri də buna misaldır.

Gürcüstanın Aİ-yə sadıqlığı sınaqdan keçiriləcək...

Bu arada Qərb yenidən özünün illərdə “təsir rıçağı” kimi istifadə etdiyi vasitələri işə salmaqdadır. Gürcüstan daxilində “Troya atı” adlandırılan bözi QHT-lərin yeni qanunla bağlı Avropa İnsan Haqları Məhkəməsində (AİHM) hökumətə qarşı iddia-şikayət hazırladığı belli olub. Bu barədə “Gürcüstanın Gənc Hüquqşünaslar Assosiasiyası” xəbər yayıb. “Biz xarici agentlər haqqında qanun əleyhinə Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə iddia təqdim etməyə hazırlaşırıq və lazımı vaxtda ona müraciət edəcəyik. Bütün qeyri-hökumət təşkilatları və media bu mübarizənin iştirakçısı olub bizə qoşula bilər”, - məlumatda deyilir.

Siyasi analitiklər bu məhkəmə premetinin də xarici səfəriş olması məsələsini gündəmə gətirirlər. Belə ki, bir müddət öncə Avropa İttifaqının iyununda “xarici təsir” qanununa görə Gürcüstan qarşı cavab tədbirlərini müzakirə edərək qərarlar qəbul edəcəyi ilə bağlı “xəbərdarlığı” vardı. Xatırladaq ki, bu xəbərdarlığı İttifaqın xarici siyasət üzrə rəhbəri Cozep Borrel X platformasında paylaşımında qeyd etmişdi. Borrel qanunun

Aİ dəyərlərinə uyğun olmadığını, Gürcüstanın Aİ yoluna təsir göstərəcəyini bildirmişdi: “Xarici təsir qanunu Aİ dəyərlərinə uyğun gəlmir. Qanun qəbul olunarsa, bu, Gürcüstanın Aİ yoluna təsir edəcək. İyunda xarici işlər nazirləri şurasında Aİ-nin cavabını müzakirə edəcəyik və qərar qəbul edəcəyik. Oktyabr seçkiləri Gürcüstanın Aİ-nin gələcəyinə sadıqlığı üçün sınaq olacaq”.

İndiki halda isə artıq qanuna veto məsələsi də öz həllini tapıb - parlament veto hüququnu ləğv edib. Görünən budur ki, veto hüququnun ləğvi ilə ortaya çıxan situasiya Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciətlə “kompensasiya” edilir. Çünki “veto” parlament tərəfindən ləğv edilirsə, bu həmin qanunun təxirəsalınmaz bir şəkildə qüvvəyə minməsinə təmin edir. Nəzərə alsaq ki, Gürcüstan qanunvericiliyinə görə, prezident bu hüquqdan yalnız bir dəfə istifadə edə bilər, demək ki, yeganə yol Avropa Məhkəməsinə “işə qarşıdırmaq”dır.

Qeyd edək ki, yeni qanuna əsasən, bir il ərzində xarici mənbələrdən nağd pul və ya köçürmələr şəklində “qeyri-kommersiya gəlirlərinin” 20 faizindən çoxunu əldə etmiş istənilən QHT “xarici gücün maraqlarını güdən təşkilat” kimi qeydiyyatla alınır.

S.İSMAYILZADƏ

Fransa iqtisadi problemlər burulğanında...

Son vaxtlar Fransanın daxilində ciddi təbəddülatlar müşahidə edilir. Ölkə tez-tez müxtəlif peşə sahiblərinin kütləvi tətilləri ilə silkələnir. İqtisadiyyatda geriləmələrə və ciddi narazılıqlara yol açan belə mənfi proseslərin əsas səbəbi kimi isə prezident Emmanuel Makron hökumətinin sərişsizliyi ilə izah olunur. Bu günlərdə isə Yelisey Sarayı üçün növbəti bəd xəbər “Standard & Poor’s” reyting agentliyindən gəlir. Qurum mayın 31-də yaydığı son hesabatında Fransanın büdcə vəziyyətinin pisləşdiyini elan edib və onun kredit reytingini aşağı salıb.

Hökumətdən iqtisadi tənəzzül anonsu

“Standard & Poor’s” reyting agentliyinin son hesabatının təfərrüatlarına keçməzdən öncə onu qeyd edək ki, Fransa hakimiyyətinin özü də milli iqtisadiyyatda pisləşmə meyillərinin fərqiindədir. Sadəcə, hökumət üçün bunun izahını vermək çətindir. Belə ki, Makron müxtəlif auditoriyalarda ölkəsinin Avropa İttifaqı (Aİ) məkanının ən güclü iqtisadiyyatlarından birinə malik olduğunu bildirir. O bu amildən istifadə etməklə Fransanın Aİ-nin əsas drayver qüvvəsi olduğunu əsaslandırmağa və əlavə imtiyazlar qazanmağa çalışır. Reallıq isə Makronun pafoslu iddialarının əksini deyir. İqtisadi komanda rəqəmlərə istinad edir. Statistik göstəricilər isə Fransa iqtisadiyyatının artımını deyil, dayanıqlılığın azalmasını təsdiqləyir. Buna görə də hələ “Standard & Poor’s” reyting agentliyinin son hesabatından xeyli müddət əvvəl hökumətdəki mənbələr iqtisadi tənəzzül meyillərinin anonsunu edirdilər. Belə xəbərlər bir növ nəbz yoxlamaq və müəyyən ictimai rəy formalaşdırmaq məqsədi daşıyırdı. Məsələn, Fransanın iqtisadiyyat naziri Bruno Le Maire hələ cari ilin fevral ayında bildirmişdi ki, hökumət iqtisadi artımla bağlı proqnozlarını aşağıya doğru dəyişmək məcburiyyətində qalıb. Bunun fonunda nazirliklərin xərclərini azaltmaqla 10 milyard avroya qənaət etməyi planlaşdırır.

İqtisadi tənəzzül fonunda Fransada tətillər də davam edir. Xüsusilə də fermerlər hökumətin apardığı aqrar siyasətə kəskin etirazlarını bildirirlər. Hökumətin

Fransa hökuməti cari il üçün 1,4 faiz həcmində iqtisadi artım proqnozlaşdırmışdı. Nazir Bruno Le Maire isə öz açıqlaması ilə bu proqnozu yerinə yetirməyəcəyinə zəmin hazırladı. “İqtisadiyyatımızın artımı 1 faiz səviyyəsində qalacaq. Biz geosiyasi kontekst - Yaxın Şərqdəki hadisələr, həmçinin Çində və Almaniyadakı iqtisadi prosesləri nəzərdə almalıyıq”, - deyər nazir vurğulayıb.

Nazirin bu anonsunu əslində özünə-bəraət kimi səciyyələndirmək daha doğru olardı. Komanda sürətlə dəyişən geosiyasi və geoiqtisadi vəziyyətlə ayaqlaşma bil-

mir, yeni çağırışlarla adekvatlıq təşkil edən tədbirlər görməkdə, transformasiyaları operativ qaydada həyata keçirməkdə acizdir. Belə olan halda Yelisey Sarayı üçün iqtisadi tənəzzül meyillərinin qlobal iqtisadiyyatda baş verən proseslərlə əlaqələndirilməsi ən asan “çıxış yolu”dur.

göstərişləri əsasında reallaşdırılan “islahatlar” əslində fermerlər üçün ciddi maneələr yaradır və onların gəlir imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşdırır.

“Standard & Poor’s” reyting agentliyindən Makron hökumətinə tərs sille

Hökumətdəki mənbələrin iqtisadi tənəzzül anonsunun təsdiqlənməsi üçün çox gözləmək lazım gəlmədi. “Standard & Poor’s”-ın açıqlamasında Fransanın uzunmüddətli suveren borc reytinginin “AA” səviyyəsindən “AA -”yə qədər aşağı salındığı bildirilib. ABŞ-ın reyting agentliyi bu qərarı ölkənin ciddi iqtisadi problemləri ilə izah edib.

“Standard & Poor’s” xəbərdarlığı edib ki, Fransada siyasi parçalanma hökumətin dövlət maliyyəsini tarazlaşdırmaq üçün planlaşdırılan islahatları həyata keçirməsinə çətinləşdirəcək və büdcə kəsiri 2027-ci ildə ÜDM-in planlaşdırılan üç faizindən də yuxarıda qala-

Bir qədər bundan əvvəl fermerlərin əyalətlərdə yerli idarəetmə orqanlarının qarşısında təşkil etdikləri peyin inqilabı bütün dünyada Fransanın imicinə ciddi zərbə oldu. Ölkəni iftunət bürümüş-

dü. Cari ilin fevral ayında isə fermerlər prezident Makronun paytaxt Parisdə qaldığı Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı Sərgisinə açılışdan əvvəl basqın ediblər. Təklifləri nəzərdə alınmayan, səsləri heç yerdə eşidilməyən fermerlər məcburiyyət üzündən “Makron siyasətinə qarşı peyin inqilabı” kimi son tədbirə al atıblar.

May ayının sonunda və iyunun əvvəlində isə Fransada etirazların yeni dalğasına start verilib. Bu dəfə tətillər səhnəsində fermerlərlə yanaşı, əczaçılar da yer

lacaq. Beləliklə, ekspertlər qeyd edirlər ki, Makron hökumətinin yarıtmaz siyasəti nəticəsində S&P 2013-cü ildən bəri Fransanın reytingini ilk dəfə aşağı salıb və Aİ-nin ikinci ən böyük iqtisadiyyatı Çexiya və Estoniya ilə bərabər səviyyəyə enib.

S&P-nin qərarı aşağı iqtisadi artım və yüksək xərclərdən sonra Fransa prezident Makron üçün pis nəticələr verəcək.

Fransanı silkələyən tətillər

alınlar. Mayın 30-da baş tutan tətillərdə ölkə üzrə apteklərin təxminən 90 faizi bağlanıb. Bu, son on ildə əczaçıların ölkədə keçirdiyi ən böyük aksiyadır. Təşkilatçılar bildiriblər ki, mayın 30-da ölkədəki 20 min 500 aptekin təxminən 18 minə bağlı qalıb. Aksiya iştirakçıları hökumətdən dərman qıtlığı ilə mübarizə planını, həmçinin əməkhaqlarının artırılmasını tələb edirlər.

Reytinglərin aşağı salınması riski bir neçə rübdür ki, göz qabağında idi, əvvəlki “AA” qiymətləndirməsi də mənfi proqnozla nəticələnib. Belə ki, 2023-cü il üçün dövlət büdcəsi kəsirinin gözlənilən 4,9 faiz əvəzinə, Ümumi Daxili Məhsulun (ÜDM) 5,5 faizinə düşməsi iqtisadi vəziyyəti pisləşdirib. Agentlik əlavə edib ki, Fransanın ümumi dövlət borcu 2023-cü ildəki 109 faizdən 2027-ci ilə qədər ÜDM-in təxminən 112 faizinə yüksələcək.

“Standard & Poor’s” reyting agentliyinin son hesabatı Fransa cəmiyyətində ciddi rezonans doğurub. Ekspertlər sonadçı çox doğru olaraq Makron hökumətinin sifətinə vurulan tərs sille kimi dəyərləndirirlər. Sual belə qoyulur: Bundan sonra Makron hansısa bir auditoriya qarşısında Fransanın iqtisadi dayanıqlılığını barədə necə qürrelənəcək?

İyunun ilk günlərində isə fermerlər yenidən etirazlara başlayıblar. Budəfəki aksiyalara qonşu İspaniyadan olan fermerlər də qoşulublar. Belə ki, Fransada aqrar sahə təmsilçiləri tərəfindən yaradılan “Ultras de l’A64” cəmiyyətinin çağırışı ilə iki ölkənin fermerləri Fransa-İspaniya sərhədində bir araya gəliblər. Fermerlər kənd təsərrüfatı sektorunda iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına kömək tələbi ilə traktorları ilə yolu bağlayıblar. O cümlədən Oksitaniya bölgəsində, Yuxarı Pireney, Yuxarı Qaron, Ariège və xüsusilə Şərqi Pireney adaları daxil olmaqla 7 ünvanda yol nəqliyyat üçün bağlanıb.

Mübarizə ABDULLAYEV

İran Avrasiya İqtisadi İttifaqına müşahidəçi qismində qoşula bilər

İran Avrasiya İqtisadi İttifaqına (Aİİ) müşahidəçi qismində qoşula bilər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Hökuməti sədrinin müavini Aleksey Over-

çuk məlumat verib. Rusiya rəsmisi qeyd edib: “Müəyyən prosedurlar var, əgər onlara əməl olunarsa, prinsipcə, İranın Aİİ-də müşahidəsi ilə bağlı qərar dekabrın sonunda, təxminən bu il verilə bilər”.

Bundan əvvəl Avrasiya Hökumətlərarası Şurasının iclasında bildirilmişdi ki, İran bu assosiasiyada müşahidəçi olmaq üçün Aİİ-yə müraciət ünvanlayıb və onun rəsmi məktubu mayın 27-də qəbul edilib.

NATO ABŞ-dan Avropaya qoşun gətirmək üçün plan hazırlayır

NATO ölkələri Rusiya ilə birbaşa münasibə vəziyyətində qoşunları ABŞ-dan Avropaya sürətlə köçürmək planı hazırlayır.

AZƏRTAC “The Telegraph” qəzetinə istinadla xəbər verir ki, NATO Avropada Rusiya ilə böyük müharibə baş verəcəyi təqdirdə

amerikalı hərbiçiləri və zirehli texnikanı tez bir zamanda cəbhə xəttinə yeritmək üçün çoxsaylı “yerüstü dəhlizlər” üzərində işləyir.

ABŞ silahlı qüvvələri əvvəlcədən müəyyən edilən beş limandan birinə, daha sonra isə logistik marşrutlar üzrə təyinat məntəqələrinə çatdırılacaq.

Nəşrin mənbələrinin məlumatına görə, NATO-nun hazırkı planları Amerika qoşunlarının Niderland, oradan isə dəmir yolu ilə Almaniyadan keçməklə Polşaya daxil etməsinə nəzərdə tutur. Alyans bu məqsədlə Norveç, İtaliya, Yunanıstan, Türkiyə, İsveç, Finlandiya və Baltıqyanı ölkələrin limanlarından da istifadə etməyi planlaşdırır.

Moskva Ankaranın BRICS-ə üzv olmaq istəyini alqışlayır

Moskva Ankaranın BRICS-ə üzv olmaq istəyini alqışlayır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bildirib.

Xatırladaq ki, Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidan Çin səfəri zamanı Ankaranın BRICS-ə qoşulmaq istədiyini bəyan edib. O qeyd edib ki, bu məsələ iyunun 10-11-də Rusiyanın Nijni Novqorod şəhərində keçiriləcək BRICS ölkələri xarici işlər nazirlərinin iclasında müzakirə olunaçaq.

Kremlin rəsmisi bildirib: “Biz, əlbəttə, qoşularımız, o cümlədən Türkiyə kimi mühüm tərəfdaşlar tərəfindən BRICS-ə marağın art-

masını alqışlayırıq. Təbii ki, bu marağ mövzusu Rusiyanın sədrliyi ilə keçiriləcək və çox fəal şəkildə hazırladığımız BRICS sammitinin gündəmində olacaq”.

Peskov qeyd edib ki, BRICS bütün maraqlı tərəflərlə əlaqələrin qurulmasında maraqlıdır. Onun sözlərinə görə, bu məqsədlə müxtəlif formatlar nəzərdən keçirilir.

Vatikan Ukraynaya “ağ bayraq” qaldırmağı tövsiyə edir...

Papa münafişinin həllini danışıqlar masasında görmək istəyir

XXI əsrin ikinci onilliyində bəşəriyyət hələ də sülh və sabitlik axtarışındadır. Onsuz da global böhranların və problemlərin günü-gündən artdığı bir dövrdə müharibələrin daha da şiddətlənməsi vəziyyəti daha da kritikləşdirir. Halbuki qarşılıqlı anlaşmalar, müzakirələr birmonalı şəkildə bütün problemlərdən çıxış yolu vəd edir - ən azından, bəşəri dəyərlərə sədaqət

Bunun nəticəsidir ki, dünyanın əksər bölgələrində bu gün qanlı döyüşlər gedir, insanlar əziyyət çəkirlər. Sülh çağırışlarına isə demək olar ki, təsadüfi hallarda rast gəlinir - tam əksinə, müharibənin daha da alovlanması üçün olındən gələn əsərgəməyənlər hətta yaşadıqları coğrafiyanı nə qədər böyük təhlükə qarşısında qoyduqlarının fərqiində deyillər.

Papadan çağırış...

Müharibələri istisna edən, ona qarşı çıxan ən böyük qüvvə isə müqəddəs dinlərdir. Təsədüfi deyil ki, sülhü və əmin-amanlığı təbliğ və təşfiq edən səmavi dinlərin nümayəndələri dünyanın dörd bir tərəfini bürümüş müharibə alovunun sönməsi üçün cəhdlər göstərirlər. Yeri gəlmişkən, hər zaman sülh çağırışları ilə yadda qalan Roma Papası Fransisk yenə də Ukrayna - Rusiya müharibəsinə diqqət çəkib. Papa bildirib ki, Ukrayna ağ bayraq qaldırmalıdır. O vurğulayıb ki, Ukrayna ağ bayraq qaldırmağa cəsarət etməli və müharibəni dayandırmaq üçün Rusiya Federasiyası ilə danışıqlara razılıq verməlidir. “Danışıqlar aparmaq” sözü cəsarətli sözdür. Uğursuz olduğunuzu, işlərin yaxşı getmədiyini görəndə, danışıqlar aparmaq üçün cəsarətiniz olmalıdır. Mən inanıram ki, ən güclü vəziyyətə baxan, insanlar haqqında düşünən, ağ bayraq qaldır-

mağa cəsarəti olan və danışıqlar aparandır”, - deyərək Papa qeyd edib. Xatırladaq ki, bu çağırış Papanın ilk çağırışı deyil - bu ilin martında da Papa Fransisk bildirmişdi ki, Ukrayna ağ bayraq qaldırıb Rusiya ilə danışıqlara başlamaq üçün cəsarət göstərməlidir. “Məncə, vəziyyətə baxan, xalqı düşünən, ağ bayraq qaldırmaq cəsarəti daşıyan, danışıqlar aparan ən güclüdür. Danışqı sözü cəsarətli sözdür. Məğlub olduğunuzu, işlərin pis getdiyini görəndə, danışıqlar aparmaq üçün cəsarətiniz olmalıdır. Danışıqlar bəynəlxalq qüvvələrin köməyi ilə aparılmalıdır”, - Papa vurğulamışdı: “Siz utana bilərsiniz, amma bu müharibə sonda nə qədər ölüm gətirəcək? Biz vaxtında danışıqlar aparmalı, vasitəçi kimi çıxış edə biləcək ölkə tapmalıyıq. İşlər daha da pisləşməzdən əvvəl danışıqlar aparmaqdan çəkinmeyin”. Hətta o dövrdə Roma Papası namizədliyini irəli sürən vasitəçi ölkələr arasında Türkiyənin adını xüsusi qeyd etmişdi. Ondan vasitəçilik etməyə hazır olub-olmadığını soruşduqda, Papa cavab vermişdi: “Mən buradayam”.

Sülh üçün hər kəs səfərbər olmalıdır...

növbədə yeni münasibətlər sisteminin formalaşması zərurəti yenidən gündəmə gəlir. Qan-qadalı müharibələrin, döyüşlərin insanlığa xeyir verməyəcəyini bilə-bilə dövlətlər bunun davam etməsi üçün soy göstərirlər - halbuki, vəziyyətin gedişi onu göstərir ki, bu tip müharibələr nəinki yaxın, hətta geniş mənada qitə üçün mühüm problemləri ortaya çıxarır. İki ildən artıqdır ki, Ukrayna - Rusiya müharibəsi nəticəsində Avropada bütün nizam dəyişib. Hətta vəziyyət o yera gəlib çatıb ki, artıq Ukraynanı dəstəkləyən kollektiv Qərbi döyüşlərin yeni mərhələyə keçməsi uğrunda çalışır - onlar düşüncülər ki, bu tip müharibələrin qazancı itkisindən dəfələrlə azdır. Həyatını itirən insanlar, dağılan şəhərlər və kəndlər, öz yurd yerlərini tərk etməyə məcbur qalmış insanlar bu travmaları illərlə unuda bilmir və baş verənlər bütövlükdə Avropanın həyatına mənfi təsirləri ilə yadda qalır. Kilsənin bu çağırışı isə insani dəyərlərə yanaşı, həm də siyasi sabitliyi, hərbi qarşıdurmanın dayanmasını təşviq edir. Qeyd edək ki, hətta sonuncu ənənəvi Pasxa mesajında Roma Papası Fransisk Rusiya və Ukrayna arasında “hamının hamıya” prinsipinə əsasən əsirlərin mübadiləsinə çağırış etmişdi. O, bəynəlxalq hüququn prinsiplərinə hörmət etməyə çağıraraq, Rusiya və Ukrayna arasında bütün məhbusların universal mübadiləsinə ümid etdiyini dilə gətirmişdi.

Beləliklə, yeni inkişaf dövrünün başlaması üçün ilk

Vatikan siyasi imkanları dəyərləndirir...

Vurğulandığı kimi, bu çağırış hər şeydən öncə Avropa qitəsində sabitliyin və sülhün bərqərar olunması üçün siyasi cəhəddir. Bəllidir ki, kilsə Avropa üçün ruhani mahiyyətli qədr, həm də siyasi mahiyyət daşıyır. Bu səbəbdəndir ki, münafişlərin dayanması, sülhün bərqərarı üçün reallaşan hər bir toplantı və ya konfrans kilsənin diqqət mərkəzindədir - təsadüfi deyil ki, sülh çağırışı anon-sunu daha da təsirli etmək üçün Vatikan münafişinin danışıqlar yolu ilə həllinə yardım edə biləcək müzakirələri də təqdir edir. Təsədüfi deyil ki, Papanın Ukrayna üzrə elçisi, İtaliya yepiskopları konfransının rəhbəri, kardinal Matteo Zuppi bir neçə gün öncə TASS-a eksklüziv açıqlamasında bildirmişdi ki, iyun ayında keçiriləcək Ukrayna Sülh Konfransı sülhə nail olmaq üçün perspektivlərin və imkanların qiymətləndirilməsində mühüm rol oynayacaq. “Ümid edək ki, bu, növbəti addımlar və zəmin hazırlamaq üçün təməlin qoyulmasında faydalı

olacaq”, - kardinal bildirib. Sülh perspektivlərindən danışan kardinal gərginliyin artmasına imkan verməməyin vacib olduğunu qeyd edərək, Vatikanın dövlət katibi (hökumət başçısı) kardinal Parolinin bu məsələ ilə bağlı bəyanatının vacibliyini vurğulamışdı. “Düşünürəm ki, Avropanın münafişinin danışıqlar yolu ilə həllini təşviq etmək üçün böyük məsuliyyəti var və ədalətli, davamlı sülh nizamlanmasına nail olmaq üçün başqa əsas ola bilməz” - o demişdi. Göründüyü kimi, dünyada olduqca vacib rollardan birini oynayan kilsə hələ də sülh ümidini itirməyib - səslənən bəyanatların ümumi mahiyyətinə vərşaq, bu sülhün həm də Avropa üçün “yenidən inkişaf” proqramı sayıldığını da müşahidə edə bilərik...

P.İSMAYILOV

Macarıstanın səsvermə hüququ ləğv edilərsə... Aİ-nin təməl prinsipi pozulacaq

Avropa İttifaqı Macarıstana yönəlik “sanksiya hədəsi”ni yenidən aktuallaşdırır. Məlumdur ki, Aİ Ukrayna ilə üzlüklüə bağlı danışıqları iyulun 1-dək sürətləndirmək istəyir. Bunun əsas səbəbi isə Ukraynanın Aİ üzvlüyünə məhz rəsmi Budapeşt tərəfindən veto qoyulmasıdır. Eyni zamanda, iyulun 1-dən etibarən Aİ-yə sədrlik Macarıstana keçəcək. Avropa rəsmiləri gənişlənməyə cavabdehlik daşıyan macarıstanlı komissar Varhelyinin mövqeyindən narahatdırlar. Macar komissar Ukraynanın Aİ üzvlü olmasının mümkünsüzlüyün döngə çəkir - o təkid edir ki, rəsmi Kiyev hələ də etnik azlıqların, o cümlədən Transkarpat macarlarının hüquqlarının müdafiəsi üzrə öhdəliklərini yerinə yetirməyib. Brüssel isə bu iddianı qəbul etmir. Nəticə etibarilə, Macarıstanın vetosu Ukraynanın üzünə Aİ qapılarını bağlayır.

Bu mənada quruma daxil olan bəzi ölkələr artıq bir neçə dəfə gündəmə gəlmiş “məhrumetmə” cəzasının reallaşdırılmasını istəyir. Başqa sözlə, Macarıstanın Avropa İttifaqında səsvermə hüququndan məhrum edilməsinə irəli sürürlər. Bu addımın xüsusilə ölkənin ititifaqa sədrliyinin yaxın olduğu zamanda effektivliyinə “inanırlar. Bunu “Politico” qəzetinə müsahibəsində Belç-

kanın xarici işlər naziri Aja Labib deyib. “Bizim irəli getmək üçün mübarizə aparan Avropamız var və təəssüf ki, bəzi dövlətlər (xüsusən də bir dövlət) gətirdiklə daha çox tranzaksiya, bloklaya və veto mövqeyindən çıxış edirlər”, - diplomat bildirib. Labib əlavə edib ki, bu addım Aİ-nin taleyini müəyyənleyəcək, çünki bu, daxili çağırışlar qarşısında öz effektivliyini göstərəcək. Onun sözlərinə görə, Macarıstan səsvermə və veto hüququndan məhrum edilməse, Brüsselin siyasəti ilə razılaşmayan ölkələrə qarşı sanksiyalar mexanizmində islahatlar aparılmalı olacaq.

Təbii ki, Macarıstanın bu və ya digər səbəblə səsvermə hüququndan məhrum edilməsi məsələsi Avropa qitəsi üçün bir sıra məsələlərdə xüsusi anlam daşıyır - o mənada ki, Macarıstanın Ukraynanın əleyhinə, Rusiyanın isə lehinə yeritdiyi xətt Avropa İttifaqının üzvlü olan digər ölkələrə qane etmir və hətta narahatlıq və narazılıq doğurur. Amma Budapeştin qurumdakı səsvermə hüququnun məhdudlaşdırılması və ya ləğvi mexanizmi mövcuddurmu? Aİ bu addımı atmaq üçün hansı prosedurları həyata keçirməlidir?

Məsələ ilə bağlı fikirlərini “Yeni Azərbaycan”la bölüşən politoloq Yeganə

Hacıyeva bildirib ki, üzvlərin Aİ qarşısında öhdəliyi, məsuliyyəti olduğu kimi, Aİ-nin də üzvlər qarşısında öhdəliyi və məsuliyyəti var. “Ümumilikdə Aİ adından verilən qərarlarda qurumun bütün üzvlərinin razılığı əldə olunmalıdır. Macarıstanın Ukrayna ilə bağlı veto hüququndan istifadə etməsinin isə bir neçə əsas səbəbi var. Düzü, Aİ belə bir mənzərə yaratmağa çalışır ki, guya Macarıstan Ukraynanı sevmədiyi üçün veto qoyur. Amma bu, belə deyil. Məsələ ondadır ki, Aİ-nin Ukraynanın öz üzvlüyünə daxil etməklə bağlı prosesi səmimi karakter daşıyır”

Y.Hacıyeva bildirib ki, Aİ-nin veto qoyan və ya sanksiyalar qoşulmayan üzvlərinə qarşı bu cür məhdudlaşdırma mexanizmi mövcud deyil. Onun sözlərinə görə, bu səbəb ilə bağlı hər hansı cəzalandırma belə nəzərdə tutula bilməz: “Bu, Avropa İttifaqının daxili nizamnaməsində öz əksini tapmayıb. Aİ konfederativ fəlsəfəyə malik olan birlikdir. Bu mənada, Macarıstanın mövqeyinə qarşı bu kimi təzyiq etmək doğru hal deyil. Macarıstan Aİ üzvlü kimi daxili qanunvericilikdə nəzərdə tutulan gözəlmə hüququndan istifadə edir. Ona qarşı hər hansı bir sanksiya və ya məhdudiyyət tətbiqi etmək isə doğru və qanuni

deyil,” - bildiren politoloq vurğulayıb ki, Macarıstana qarşı bu təzyiqin əsl səbəbi isə Türkiyə və Rusiya ilə yaxınlığıdır. Bu iki dövlət sevməyənlər daim bu arquməntə söykənərək Macarıstanı təzyiq altında saxlamağa çalışırlar. Rusiya böyük iqtisadi imkanlara və resurslara malik bir ölkədir və Budapeştə Moskva arasında genişmiqyaslı ikitərəfli əlaqələr mövcuddur. Bu, geostrateji və coğrafi mövqə baxımından, o cümlədən milli maraqlar çərçivəsində Macarıstan üçün sərfəlidir. Eyni zamanda Budapeşt müstəqil və balanslı xarici siyasət yürüdü. Bu ikitərəfli münasibət Macarıstanın daxili sosial vəziyyətinin sabitliyinə də təsir göstərir: “Macarıstana qarşı səsvermənin məhdudlaşdırılmasını tətbiq etmək istəyən Avropa Komissiyası bəzi ölkələrə Rusiyadan enerji daşıyıcıları almaq üçün rus rublu ilə mübadiləyə icazə verir. Bunu isə mümkün sosial partlayış versiyaları ilə əlaqələndirirlər. Belə ölkələrdən biri Almaniya. Aİ Almaniya və digər böyük ölkələr üçün verdiyi icazəni Macarıstana tanıdır. Düzü, qurum rəsmiləri bu eksklüziv icazəni rəsmi Berlinin Aİ üçün vacibliyi ilə əlaqələndirirdilər. Yeni, Almaniyanın Aİ-dən çıxması qurumun dağılmasına yol açar bilər. Amma Macarıstan kimi ölkələrin Aİ-dən çıxması böyük fəsadlara yol açmaz. Hətta bəzi məqamlarda Macarıstanı İttifaqdan çıxmağa təhrik belə etmək istəyirlər. Məsələn, Macarıstanın Ukraynanın üzvlüyü məsələsində nümayiş etdirdiyi hazırkı etirazı Aİ rəsmiləri üçün göyüdəndirmə fürsəti çevrilə bilər”.

Y.Hacıyeva Macarıstana qarşı olan münasibətin əsas motivinin Rusiya ilə yanaşı, gözəlmə hüququndan istifadə edir. Ona fikrinə, Macarıstanın Ankara ilə yaxınlığı, istə münasibətləri tarixən türk dūn-

Yeganə Hacıyeva: Bu, baş verəcəyi halda çox ciddi nəticələrə yol açacaq

yasına qarşı mənfi münasibət bəsləyən Avropa kontinentinin bəzi dövlətləri tərəfindən yaxşı qarşılanmır: “Yekun olaraq qeyd edim ki, Macarıstanın səsvermə hüququndan məhrum edilməsi Aİ-nin özünün təməl prinsipinin pozulmasıdır. Bu da ilk dəfə deyil. Bundan öncə də bu təməl prinsiplər pozulub - düzdür, bu, hər hansı bir dövlətə qarşı onun səsvermə hüququnun məhdudlaşdırılması ilə bağlı olmasa da, belə hal yaşanıb. İndiki halda isə təxminən 10 milyonluq bir xalqa malik Macarıstan kimi bir dövlətin, Aİ üzvlüyün səsvermə hüququnun alınması birmonalı olaraq təşkilatdakı bərabər iştirakçılıq hüququnun pozulmasıdır. İnanıram ki, bu baş verə bilsin, hətta baş verəcəyi halda çox ciddi nəticələrə yol açacaq”.

P.SADAYOĞLU

Anamı görmək istəyəndə dayıma tamaşa edir, xəyalımda onun qadın formasını canlandırıram - Akutaqava

Yığcam, miniatur əsərləri ilə dünya ədəbiyyatında unudulmaz iz buraxan yapon yazıçısı Akutaqava Rünoskenin 30 yaşında yazdığı “Six məşədə” adlı hekayəsi onun yaradıcılığının ikinci dönüş nöqtəsi hesab edilir. Zamanında təncidçilər bu hekayəni mistikanın ən yüksək zirvəsinə qaldırılmış bədii əsər adlandırmışlar.

Hekayə dərin məşəlikdə meyiti tapılmış bir samurayın qətlindən bəhs edir. Əsərdə qurulan məhkəmə zamanı samurayın ölümündə şübhəli bilinən quldur, samurayın arvadı və samurayın ruhu danışır.

Məşhur yapon yazıçısı Akutaqava Rünoske 1892-ci ildə Tokioda, süd alveri ilə dolanan Tosizoda Niihara adlı kasıb bir kişinin ailəsində dünyaya göz açıb. Yapon təqviminə görə əjdaha ilində, əjdaha gündündə və əjdaha saatında doğulduğuna görə körpənə (“rü”) - əjdaha mənəsinə verən birinci ieroqlifin adı ilə Rünoske adlandırılıb. Doğularkən atasının 42, anasının isə 33 yaşda olmasını körpənin gələcək taleyi üçün yaxşı əlamət hesab etməyiblər. Çünki yapon incancına görə, valideynlərinin yaşı otuz keçdikdən sonra doğulan uşağın həyatı heç də ürəkaçan olmur. Bu səbəbdən yeni doğulan Rünoskeni ailədən kənarlaşdıraraq övladı olmayan dayısının himayəsinə verirlər. Qədim yapon mədəniyyətinə yaxşı bələd olan dayısı Mitaki Akutaqava uşağı öz evində böyüdü və soyadını ona verirdi. Rünoske öz xatirələrində anası haqda belə yazır: “Anamı heç vaxt xatırlaya bilmirəm, çünki o, dünyadan köçəndə mən on aylıq körpə olmuşam. Hərdən anamı görmək istəyəndə dayıma tamaşa edir, xəyalımda onun qadın formasını canlandırıram”.

Doğuşdan sonra güclü əsəb xəstəliyi keçirdiyinə görə körpə Rünoskenin anasını müalicə üçün ruhli xəstəxanaya qoyurlar. Dözülməz məonəvi əzablara tab gətirə bilməyən ana palatada tək qalarkən intihar

edir. Anasının faciəli həyat hekayəti və valideynlərinə keçən irsi əsəb xəstəliyi sonralar yazıçı Akutaqava Rünoskenin yaradıcılığını sona qədər təqib edir.

Rünoske 1910-cu ildə Tokio orta məktəbini bitirdikdən sonra ingilisdili ədəbiyyatı yaxşı öyrənmək üçün Birinci kollece daxil olur. 1913-cü ildə kolleci bitirib və Tokio İmperator Universitetinin ingilis dili fakültəsinə qəbul olunur. İlk vaxtlar dərslər həvəslə iştirak edən gənc yazıçı sonralar oradakı mühazirələrin cansızlığı olmasından bezərək universitetə davamiyyətini dayandırır. Beləliklə, Rünoske sərbəst müaliyyə başlamağı qərara alır, Avropa yazıçıları, şairləri və filosoflarının yaradıcılığı ilə yaxından tanış olur. Yazıçı dostlarına Bodleri, Strindberqi, Berqsonu oxumağı tövsiyə edir. Akutaqava həmin illərdə ədəbi estetikə baxımından ona yaxın olan yazar dostları ilə “Sinsitō” (“Yeni axın”) adlı jurnal nəşr edir. Jurnal əsasən naturalizm ədəbi məktəbinin nümayəndələrini tənqid üzərində qurulur. “Sinsitō”çülər özlərini antinaturalist kimi qələmə verir, neorealizmi təbliğ edirlər. Onların fikrinə, yazıçı təkəə öz çağının hadisələrində iştirak etməməli, tarixin müxtəlif qatlarına baş vurmali, əsərlərində qədim yapon mifik düşüncəsindən də yararlanmalıdır. Elə bu ideyalarına görə də Akutaqava öz yaradıcılığında tarixi hadisələrdən, yapon pricələrindən, müxtəlif dini və mifoloji mətnlərdən daim böyük ustalıqla istifadə edirdi.

O vaxtlar Yaponiya özünü gənc burjuvalıksı saydığından bütün səhərlərdə Qərbi feyallilik hiss olunurdu. Lakin ədəbi mühit feodal düşüncəli yazarların inhisarında çabalayırdı. Yaşlı yazıçılar ədəbiyyatda yeniliyi yaxın buraxmaq istəmirdi, qədim yapon ənənələrindən kənara çıxmıqla fəlakət sanırdılar. Bütün çap vasitələri gerizəkəli

adamların ölində cəmlənmişdi. Yaşlı nəslin nümayəndələri yeni ədəbiyyata savaşı açmışdılar. Akutaqava həmin ədəbi proseslərin qaynağıdır dövrdə başqalarına nisbətən yenilik tərəfdarı sayılan, 20-ci əsr ingilis ədəbiyyatına yaxşı bələd olan usta yazıçı Nasume Sosekinin (1867-1916) öz evində təşkil elədiyi ədəbi məclislərə gedirdi. “Rasōmon darvazası” və “Burun” hekayələrinə görə 1915-ci il Akutaqava yaradıcılığının əsas başlanğıcı hesab olunur. Bu əsərlər yapon ədəbiyyatına tamam yeni, novator bir müəllifin gəlməsindən xəbər verirdi.

Akutaqava nəsrinə Meydzi epoxasının yazarları Nasume Soseki, Mori Ōqayla yanaşı, Mopassan, Strindberq, Dostoyevski, Tolstoy, Çexov kimi Avropa və rus yazıçı-

ləri də təsirsiz etməmişdi. Onun “Batat sıyığı”, “Burun” hekayələri Qoqolun məşhur “Şinel” və “Burun” əsərlərinin təsiri ilə yaranmışdı. “Bağ” hekayəsində isə ədəbiyyatşünaslar onun Çexovun “Albalı bağı” adlı pyesindən bəhrələndiyini yazırdılar.

Yazıçının 1918-ci ildə “Osaka mayniti” qəzetində çap elətdirdiyi “Hörümçək toru” adlı dəhşət saçan novellası onu yenidən ədəbiyyatın gündəminə gətirdi. Bu əsərlə o özünün gələcək taleyini yazırdı. Yapon pricəsi mötəvlləri üzərində qurulmuş bu hekayə dünyanın, demək olar, bütün dillərinə tərcümə olunub.

Akutaqava qələminin qüdrəti əsasən Avropa və rus ədəbi formalarının yapon ənənələri ilə universal sintezində idi. Tədqiqatçılar onun qələmə aldığı mövzuları tarixilik baxımından üç əsas dövrə bölürlər. Birinci dövr: 10-12-ci əsrlər, Yaponiyanın paytaxtı Kiotonun çiçəklənməsi dövrü. İkinci dövr: 16-cı əsrin sonları, Yaponiyada xristianlığın yayılması və təsiri. Üçüncü dövr: 19-cu əsrin ikinci yarısında imperator Meydzinin hakimiyyəti zamanı Yaponiyanın inkişafı dövrü. Akutaqava qədim ənənələrdən gen-bol istifadə etməsinə belə əsaslandırır: “Keçmiş insanla müasir insanın ruh durumunda çoxlu yeniliklər var. Əsas məsələ də elə budur!”

1916-cı ildə yazıçı Mexaniki Dəniz məktəbində ingilis dili müəllimi kimi fəaliyyətə başlayır. Lakin bu işindən heç də xoşlanmır. Gələcək həyat yoldaşına ünvanladığı məktubda belə yazır: “Müəllimlik mənə əsəbləşdirir. Mən yalnız qarşımda əy verərk, qələm və tütin görəndə sakitləşirəm”.

Təzliklə müəllimlikdən uzaqlaşan Akutaqava 1919-cu ildə Tokiyoya köçərək “Osaka mayniti simbul” qəzeti ilə əməkdaşlıq etməyə başlayır. Lakin gətirdikə dərinləşən və müalicəsi tapılmayan irsi əsəb xəstəliyi ona dözülməz əzablar verir. 1921-ci ildə bir müddət sakitləşmək üçün o, Çinə səfər edir. Dörd aydan sonra geri qayıdan yazıçı əvvəlkindən daha üzgün görünür. Depressiya və yuxusuzluq sağlamlığını dayandıran gəmiridicə Rün-

noske manyak kimi yazmağına davam edir. Sakitləşdirici dərmanlarla özünü yuxuya versə də, rəylərində mütləmə olaraq ölmüş doğmalarını, intihar etmiş anasını görür və bu cür qarabasmalardan boğulur. Dostlarına müxtəlif yerlərdə öz oxşarını gördüyünü, anası kimi ağlımı itirəcəyindən qorxdugunu söyləyir.

1920-ci illərdən başlamış ölümünə qədər yazıçının yazdıqlarının əksəriyyətini avtobiografik adlandırmaq olar. Çünki həmin dövrdə qələmə aldığı əsərlərin çoxu dəliliyin, şəxsi iztirabların və hallısnasiyaların məhsuludur. Ömrünün sonlarına yaxın yazdığı “İlgim”, “Dişli çarxlar”, “Köhnə dost məktub” hekayələrində, “İdiotun həyatı” povestində yazıçının psixi sarsıntılarının doğurduğu intihar meyilləri açıqca duyulur.

Onun realist, mifik, romantik, fantastik janrlarda qələmə aldığı şeir, esse, novella, hekayə, pyes və povestlər tək yapon ədəbiyyatının yox, dünya ədəbiyyatında da incilərindən sayılır.

Rünoske Akutaqava 24 iyul 1927-ci ildə iztirablarla dolu həyatına son qoyur. Ölmək üçün yüksək dozada vernol həbləri qəbul edən yazıçı yuxudan ayılır.

Ölümündən sonra dünyanın bir çox dillərinə tərcümə olunmuş əsərləri ardıcıl çap olunaraq yüksək tirajla satılır.

Yazıçının dostu Kikuti Kan 1935-ci ildə Akutaqava adına ədəbi mükafat təsis edir. Mükafat hər il Yaponiyanın ən istedadlı gənc yazarlarından birinə verilir.

1950-ci ildə məşhur kinorejissor Akira Kurosava onun “Six məşədə” hekayəsinin motivləri əsasında “Rasōmon” adlı bədii film çəkməmiş. Film dünyanın 10 ən yaxşı filmi siyahısına salınıb.

Murad Köhnəqala

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Müşfiqin sirli ölümü

(Sevimli şairimizin 116 illiyinə)

NKVD qulluqçuları 1937-ci il iyun ayının 4-də gecəyarı görkəmli şair-dramaturq Hüseyn Cavidin evinə soxularaq onu həbs edirlər. Qarşıdakı dustaq həyatı üçün özüə bəzi şeylər götürən Cavid yan otaqda yatan övladlarının üzünə son dəfə baxmaq naminə gecə colladlarından icazə alır. Beləcə, qollarına repressiyanın qəfil qandahı vurulan böyük şair iki il sərasər Bakı türmələrində cəza çəkdikdən sonra - 1939-cu ildə Sibirə sürgün edilir.

Bu iki il müddətində Cavidin ailə üzvləri hər an Moskvadan bəraət gözləyir, öz-lərini dramaturqun səhənə həbs olunduğuna inanırmağa çalışırdılar. Şəhər oyananda atasının qəfil yoxa çıxdığını gören 14 yaşlı Turan düz 45 ildən sonra Heydər Əliyevin təşəbbüsü və iradəsi ilə Rusiyanın İrkutsk vilayətindən atasının nəşi götürülərək hava limanında bu kədərli qayıdışı qarşılamışdı.

Sonralar həmin illərin acı xatirəsini qələmə alan Cavidin həyat yoldaşı Müşkünəz xanım Müşfiqi xatırlayarkən təxminən belə yazır: “Cavid həbs edildikdən sonra onun ətrafında dolanan adamların hamısı qorxuya düşmüşdü. Dostlarının heç biri uzun müddət bizim evə gəlmədi. Bu aralarda Müşfiqin də həbs olunduğu haqda tez-tez şayiələr dolayırdı. 1937-ci ilin soyuq payız ayı idi, Kommunist küçəsi ilə üzü aşağı düşüb mağazadan çörək almağa gedirdim. Parapet bağının girəcəyindəki pinoçi budkasının ağzında təsadüfən Müşfiqi gördüm. Şair ayaqqabısının bir tayıni tikdirmək üçün pinoçiyə verdiyinə görə, yalın ayağını o biri ayağının üstünə qoyub Hadiden astaca şeir söyləyirdi. Onu beləcə azadlıqda sağ-salamat gördüyümə çox sevindim. Yaxınlaşıb hal-əhval tutdum. Cavidin gecəylə həbs olunmasından, Dilbər xanımın tələflərindən danışdıq. Ayrılanda dalgın halda dedi, nə bilim, elə mən də hər gecə qapımın döyülməsini gözləyirəm”.

Müşfiqi bir ildən sonra, 1938-ci ildə apardılar. Bakıda at oynadan erməni komissarları birçə siyahı ilə onlarla seçmə Azərbaycan aydınını türmələrə salır, sürgünə yollayırdılar. Türk qanına susamış ermənilərin Mərkəzi Komitədə oturan rus memurunun qulağına pıçıldadığı adın sahibi isə mütəlləq güllələndirdi...

Biz orta məktəbdə oxuyanda, bir qayda olaraq, ədəbiyyat dərslərimizdə əsə-

rini keçdiyimiz müəlliflərin həyatı haqda da geniş məlumat yazılırdı. Bir çox başqa görkəmli şairimiz kimi Mikayıl Müşfiqin də şeirlərindən dərslər keçir, o şeirləri sevə-sevə özərləyirdik. Ancaq şairin həyatdan niyə belə gənc getdiyi haqda heç bir məlumat yazılmır, qısaca bir cümlə kəcirdi: “Şair Mikayıl Müşfiq 30 yaşında vəfat etmişdir” - vəsalam!..

1975-ci il idi, doqquzuncu sinifdə oxuyurdum. Bir gün ədəbiyyat dərsləri bizə məktəbimizə praktika məqsədilə ezam olunmuş Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin (o vaxtki API-nin) sonuncu kurs tələbəsi, kəndçimiz Mehman müəllim keçəsi oldu. Bütün dərslər boyu Mikayıl Müşfiqin həyat yolundan, repressiyanın nə demək olduğundan, şairə iyirmi dəqiqəyə güllələnmə kəsilmə məhkəməsindən, həyat yoldaşı Dilbər xanımın iztirablarından danışdı. Gənc müəllimimiz danışdıqca kövrəlir, cib döşməli ilə gözü-nün yaşını silirdi. Biz kitabların yalan yazdığına heyrlənərək, müəllimə qoşulub kövrəlirdik. Hər birimiz çaşqınlıq içərisində anlaşılmaz hisslər yaşayırdıq. Dərsin sonunda Mehman müəllim Dilbər xanımın “Müşfiqli günlərim” adlı xatirə kitabını bizə verib növbə ilə oxumamızı tövsiyə elədi.

Müşfiqlə Dilbər Axundzadə 1931-ci ildə evlənməyə qərar verirlər. O vaxtdan 1937-ci ilədək hər gecə yüngül bir səsa, naməlum taqıltyı dıksınıb oyanır, qorxu içərisində yaşayırlar. Müşfiq qanlı repressiyadan yayınmaq üçün sosializm quruluşunu vəsf edən şeirlər yazır, rus şairlərindən tərcümələrini çap elətdirir. Ancaq ermənilər gözü-nü bu gözəl şairimizdən yığmır, qanını içməyinəcə ondan əl çəkmirlər. Nəhayət, 20 dəqiqə sürən məhkəmə ona güllələnmə kəsir...

Deylənə görə, Müşfiq güllələnmir, şairə güllələnmədən də ağır cəza verirlər. Onu gəmi ilə Nargin adasına atıb geri qayıdır. Mikayıl Müşfiqin dəfn yerinin, qəbrinin olmaması da bu versiyayı möhkəmləndirir.

Böyük Zirə adası kimi tanınan bu cəhənnəm adasını Birinci Pyotr Fin körfəzindəki Nayssar adasına bənzəndərək, Nargin adlandırb. 1915-ci ildə ada əsir düşərgəsi elan edilib. Nargin çar Rusiyasından üzü-bəri ta İkinci Dünya müharibəsinə qədər rusların əlində cəza məkanı, əsir düşərgəsi, ölüm adası olmuşdu. Qafqaz uğrunda müharibələrdə ruslar tərəfindən əsir götürülmüş on minlərlə türk əsgəri bu adada saxlanmaqla aclıqdan, susuzluqdan ölməyə məhkum olmuşdu. Qayalıqlardan və daim göyə sovrulan qumluqdan ibarət olan adanın hər tərəfində bu gün də insan sümükləri ağarmaqdadır. Burada ağac bitmir, günəş şüası adanın beynini deşir.

Şairimizin sevdii xanımı xoşbəxt yaşamasını, yaraşıqlı olmasını, bənzərsiz romantik təbini ermənilər həzm edə, bəğışləyə bilməmişdi. Kəbulsar onun gözəl adını rus cəlladlarının qulağına pıçıldayaraq, cavan şairin yenicə çağlayan həyatını cəhənnəmə döndərmişdilər...

Murad Köhnəqala

Su Təsərrüfatı və Meliorasiya İşçilərinin bayramıdır

Yeganə BAYRAMOVA

Ölkəmizin müasir infrastruktur quruculuğunda meliorasiya və su layihələrinin icrası xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu da təsadüfi deyil. Şirin su ehtiyatlarımızın azlığı, son illər müşahidə olunan global iqlim dəyişikliyi, çaylarda sululuğun və yağıntıların xeyli azalması, digər tərəfdən həyat standartlarının yüksəlməsi bəzi təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsini şərtləndirir. Məhz bu kontekstdən yanaşıqda Azərbaycanda meliorasiya və su təsərrüfatının müasirlik, ekoloji təhlükəsizlik və maksimum səmərəlilik prinsipləri ilə inkişaf etdirilməsi hədəflənib.

Son illərdə respublikamızda mövcud su ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi və təsərrüfat subyektlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə görülmə tədbirlərin əhatə dairəsi kifayət qədər genişdir. Buraya həm hüquqi bazanın möhkəmləndirilməsini özündə ehtiva edən qərarlar, həm də praktiki müstəvidə görülmə işlər, böyük investisiya qoyuluşu hesabına reallaşdırılan layihələr daxildir.

Respublikamızda icra olunan su layihələrinin statistikası da olduqca zəngindir. Son 20 ildə ölkəmizdə reallaşdırılan bir neçə su layihəsi, o cümlədən yeni yaradılan su anbarlarını xüsusilə vurğulamaq lazımdır. Respublikamızda Taxta-körpü, Şəmkiçay, Tovuzçay, Göytəpə kimi su anbarlarının yaradılması ölkəmizin su təhlükəsizliyinin etibarlı şəkildə təmin olunması baxımından strateji önəm daşıyır. Bütövlükdə yüksək səviyyədə qurulan müasir infrastruktur respublikamızda məhdud su ehtiyatlarından daha səmərəli istifadə olunması imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Su təsərrüfatı sahəsində qarşıda duran ən mühüm vəzifələrdən biri də insanları sağlam və ekoloji cəhətdən təmiz içməli su ilə təmin etməkdir. Bu gün ölkəmizin müxtəlif bölgələrində içməli su sisteminin yenidən qurulması istiqamətində kompleks tədbirlər görülür.

Vətən müharibəsində işğaldan azad edilən ərazilərin su resurslarından istifadə edilməsi, azad edilmiş torpaqlarda meliorativ tədbirlərin görülməsi bu gün diqqət mərkəzindədir. İşğal altındakı ərazilərdə “yaşıl soyqırımı” həyata ke-

çirən, meşələrimizi qıran, torpaqlarımızı amansızcasına istismar edən Ermənistan, həmçinin respublikamızın özünün su mənbələrinə çıxış imkanlarının da qarşısını almışdı. İşğal altındakı ərazilərdə yerləşən Sərsəng və Suqovuşan su anbarları düşmənin nəzarətində idi. Sərsəng Su Anbarında 565 milyon kubmetrdən çox su toplanırdı. Əvvəllər bu mənbədən Ağdam, Tərtər, Goranboy, Bərdə və digər rayonlarımızda 100 min hektara yaxın torpağa su verirdi.

Qeyd edək ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə respublikamızın böyük çay resursları var. Bu ərazilərdə 10-dan çox çay formalaşır. Ölkəmiz işğalın davam etdiyi 30 il ərzində bütün bu su mənbələrindən istifadə edə bilmirdi. Artıq tarixi ədalət bərpə olunub. Respublikamız ölkənin digər bölgələrində olduğu kimi, işğaldan azad olunan ərazilərin su resurslarından da səmərəli istifadə etmək niyyətindədir.

Yeri gəlmişkən, bu gün su təsərrüfatı və meliorasiya işçilərinin bayramıdır. Artıq 10 ildir ki, ölkəmizdə su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri iyunun 5-ni peşə bayramı kimi qeyd edirlər.

İdman

Azərbaycan gimnastları beynəlxalq turniri 17 medalla başa vurublar

Azərbaycanın bədii gimnastları Monteneqronun Budva şəhərində keçirilmiş “Montenegro Cup” beynəlxalq turnirində uğurla çıxışı ediblər.

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasından AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yığma üzvləri 6 qızıl, 5 gümüş və 6 bürünc olmaqla, ümumilikdə 17 medal qazanıblar.

Böyüklər arasında Mədinə Dəmirova halqa və güzrlərdə qızıl, lent və toplanla hərəkətdə gümüş, Zəhra Cəfərova isə halqa və lent proqramında bürünc mükafata sahib çıxıb.

Gənclərin yarışında Nilufər Oruculu B kateqoriyasında halqa və toplanla çıxışda fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. Şəms Müvəffəqi topla birinci, güzrlər və lentlə ikinci, halqada isə üçüncü yeri tutub. Mədinə Abbaslı isə top, güzrlər və lentlərlə hərəkətlərin icrasında bürünc mükafata yiyələnib.

Yeniyyətlərin mübarizəsində Nur Sadiqova və Məryəm Baloglanova güzrlərdə qüvvəsini sinayıblar. Onlar müvafiq olaraq, qızıl və gümüş medal əldə ediblər.

Türkiyədəki Etnoidman Mədəniyyəti Festivalında Qarabağ atları təqdim ediləcək

İyunun 6-da İstanbul Atatürk Hava Limanı ərazisində başlayacaq VI Etnoidman Mədəniyyəti Festivalı çərçivəsində Qarabağ atlarının təqdimatı olacaq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə telekanallarının efirində Ümumdünya Etnoidman Konfederasiyasının baş katibi Bilal Ərdəğan məlumat verib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda atların təqdimatının təşkili üzrə yaxşı ənənənin əsası qoyulub.

Ümumdünya Etnoidman Konfederasiyasının baş katibi əlavə edib: “Qarabağ regionunda mövcud olan at cinsləri öz gözəlliyi ilə seçilir, onların bir çox ölkədə təqdimatı isə böyük marağa səbəb olub”.

Bilal Ərdəğan diqqəti Azərbaycan xalqının qədim oyununu olan çövkənə yönəldib, onu müasir polo idman oyununun əcdadı adlandırb.

“Biz Azərbaycandan olan dostlarımızı da bu qədim oyunun populyarlaşmasına diq-

qət yetirməyi tövsiyə etdik. Azərbaycanın yaylaqlarından birində əvvəllər də çövkən festivalı keçirilib. Konfederasiyamız bu tədbirə fəal dəstək verdi”, - deyərək baş katib qeyd edib.

Bilal Ərdəğan Etnoidman Mədəniyyət Festivalının iyunun 9-dək davam edəcəyini, 30 ölkədən nümayəndələrin iştirak etmək üçün Türkiyəyə gələcəyini bildirib.

Konfederasiya rəhbəri xatırladıb ki, əvvəlki festivala gələnlərin sayı milyon nəfəri ötürüb.

İdmançımız atçılıq üzrə beynəlxalq yarışda kubokun sahibi olub

likası Atçılıq Federasiyasının təşkilatçılığı ilə Almaniyannın Düsselndorf şəhərində davam etdirir.

Azərbaycan millisinin voleybolçusu: Qızıl Avropa Liqasında daha çox qələbə qazana bilərdik

“Biz bu turnirdə daha çox oyunda qalib gələ bilərdik”.

Bunu “Report”-a açıqlamasında Azərbaycan millisinin voleybolçusu Anastasiya Baydyuk Qızıl Avropa Liqasındakı çıxışları barədə danışarkən deyib.

Oyunçu qarşıdakı yarışlarda daha yaxşı çıxış etməyə çalışacaqlarını bildirib: “Təəssüflər olsun ki, bu dəfə qalibiyyətlərimiz müxtəlif səbəblərdən az oldu. Buna görə məyusluq. Lakin işləməyə davam etməliyik. Çünki yaxşı nəticələr əldə etmək niyyətindəyik. Hələ hər şey irəlidədir”.

O, zədələndən sonra yenidən yığılmaya qayıtdığı üçün şad olduğunu söyləyib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan yığması Qızıl Avropa Liqasında keçirdiyi 6 matçın 4-də məğlub olub, 2-də qələbə qazanıb. Faiq Qarayevin yetimləri 12 komanda arasında 7 xalla 8-ci olub.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyər Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenzia: N-B-317
Tiraj: 5691
Sifariş: 1251
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Pərviz SADAYOĞLU